

KOMPENDIUM TROMMER

Utviklet av AKKS Norge - med støtte fra Musikkens Studieforbund
Tekst og faglig innhold: Embla Karidotter
AKKS - for likestilling og mangfold i musikklivet
akks.no

FORSIDEFOTO: JOHANNE KARLSRUD

AKKS-PEDAGOGIKK

AKKS-kursene er basert på spilleglede, og vi ønsker at spillingen skal starte så tidlig som mulig. Ved å utøve "learning by doing" opplever kursdeltakere raskere mestring, og får selv laget egne knagger teori og teknikk kan festes på. AKKS skal være et sted hvor alle skal få samme muligheter, uansett nivå, ambisjon og forutsetning, får lære og utøve musikk. Musikken skal være et verktøy for å lage forbindelser mellom mennesker, oppfordre til mestring og skape glede. Dette ser vi på som et viktig verktøy for å forbedre likestillingen og mangfoldet i musikklivet.

SPILLEGLEDE - Å FOKUSERE PÅ PROSESSEN OG MESTRING

Hvordan lærer du best å sykle? Jo, du setter deg på sykkelen og prøver deg frem! I AKKS ønsker vi at det skal være kort vei til mestring. Ved å bli kjent med instrumentet og tidlig lære å bruke det, får du begynt spillingen raskt selv er det lettere å ta til seg teori og teknikker. Det er ikke alt du får til første gangen, og det er det heller ingen som forventer. Du lærer i ditt eget tempo, det viktigste er å ha det gøy! Og om du har et visst bilde av hvordan det skal høres ut - husk at det ikke er noen fasit på musikk.

Når du raskt kommer i gang med spillingen, er det også lettere å starte å spille med andre. Vi mener at å spille med andre gir god forståelse for samspill og er svært motiverende på lang sikt.

Det å lære seg et instrument som en reise. Du trenger ikke oppnå et spesifikt mål i løpet av en viss tid. Nyt reisen og mestringsfølelsen for hvert skritt du tar. Det er jo det å lære seg noe nytt som er spennende, og du blir jo egentlig aldri ferdig utlært

TRYGT OG MOTIVERENDE LÆRINGSMILJØ

Hos AKKS skal det være rom for å prøve seg fram, feile, stille spørsmål og vokse. Vi har alle forskjellige forutsetninger og måter å lære på, og vi må jobbe sammen

for å skape et miljø hvor dette er mulig. Du utvikler deg i ditt eget tempo, så om det er noe du ikke føle deg komfortabel med er det greit å si ifra til instruktøren. Instruktøren er der for deg, og skal være en veileder som kan hjelpe deg til å beherske instrumentet. Både deltakere og instruktører har sammen ansvar for sette rammen for et trygt og motiverende læringsmiljø.

NORMKRITISK TENKING

Hos AKKS ønsker vi å sette fokus på normkritikk. Normkritikk handler om å utfordre normene vi møter i hverdagen. Normer er uskrevne forventninger eller regler i samfunnet. En norm er altså en forventning mange har til samfunnet for å enklere plassere og forstå hvordan samfunnet er bygget opp.

Tenker du på en rørlegger, ser du kanskje for deg en mann? Man har kanskje et bilde over hvordan en familie ser ut? Men det er ikke nødvendigvis slik. Bryter du en norm, kan du oppleve å at du blir "straffet" for dette. For eksempel om du sniker i køen, så får du stygge blikk. Ved å bli bevisste på normer og privilegiene og begrensningene som følger med dette, kan vi være med på å endre dette i samfunnet vårt. Du driver med normkritikk både når du er oppmerksom på og bevisst handler for å utfordre normene.

Som du ser finnes det flere normer i samfunnet som kan begrense livene våre, og disse finner vi også i musikklivet. Innenfor musikken har man gjerne sterke normer og forventninger, blant annet til musikere. Søker du for eksempel opp trommeslagere på nett, finner du kanskje et ganske ensformig bilde av en spesifikk gruppe mennesker, med lite variasjon. Ved å utfordre normene gir vi plass til personer som faller utenfor normen, og skaper et rikere og mer mangfoldig musikkliv. Kjønn, seksualitet, alder, etnisitet, funksjonsevne, religion, sosial status og klasse skal ikke spille noen rolle når det kommer til å utøve og lære musikk. Nettopp derfor er det viktig for oss å utfordre disse normene, slik at alle får en sjanse til å delta i musikklivet på sine premisser.

TROMMENS HISTORIE

Første gang den samiske trommen, runebommen, ble skrevet om var på 1100-tallet. Den ble brukt til sjelereiser, til å spå fremtiden med, som et jaktinstrument og som en smertelindrer. Det finnes dessverre svært få runebommer igjen i Norge, etter at den norske stat prøvde å ødelegge alle under fornorskingen av samene på 1800-tallet. Det er viktig å vite om trommens opprinnelse, og hvor kult er det ikke at den stammer fra den samiske kulturen?!

Det finnes utrolig mange forskjellige typer trommer, men vi skal fokusere på det moderne, standard trommesettet – det du spiller på. Trommesettet oppstod i New Orleans i USA på slutten av 1800-tallet, da bandene som til vanlig spilte utendørs begynte å spille konserter inne. Inntil da var det én tromme per person, men på grunn av begrenset plass innendørs, måtte folk lære seg å spille på flere trommer samtidig. På samme tid som antall trommeslagere i band ble begrenset, ble også trommepedalen oppfunnet. Nå var det mulig for en trommis å spille på alle trommene selv, med både føtter og hender!

Rundt 1930-tallet var man kommet frem til et standard trommeoppsett som bestod av basstromme (med basstrommepedal), skarpromme, tammer og cymbaler. Sistnevnte er teknisk sett ikke en tromme, siden de mangler membran. Men cymbaler som hi-hat, crash, ride og så videre, er en naturlig del av et trommesett.

TROMMESETTETS OPPBYGGING

Bildet under viser et oppstilt trommesett. Her ser vi hva et standard trommesett pleier å bestå av: en kombinasjon av *trommer, cymbaler og hardware*. Men det er helt opp til deg hvordan du vil ha det! Noen liker å spille med seks rack-tammer, og noen bruker dem ikke i det hele tatt. Hvis du spiller bedre med stativene høyere, lavere eller mer på skrå – så er det det beste for deg. Ingenting er feil, det viktige er at du er komfortabel når du spiller.

TROMMENE

En tromme er normalt bygget av tynne lag av tre, men kan også lages av akryl eller metall. Under og over trommen er det trommeskinn som holdes fast med strammeringer (rims) og stemmeskruer. Det er også stemmeskruene man skrur på for å stemme trommene for å oppnå den lyden en ønsker.

Basstrommen er den største trommen i settet og ligger på gulvet. Til den bruker vi en basstrommepedal for å få lyd.

Tammer kommer i mange forskjellige størrelser fra små 8'' til store 18''. Et vanlig trommesett har gjerne to henge-tammer som er festet på basstrommen og en gulv-tam som står på gulvet.

Skarptrommen har noe som de andre trommene ikke har, nemlig *seidestrenger* og *seidemekanikk*. En god skarplyd får man ved at seidestrengene er plassert rett og på et ganske stramt underskinn. Sørg for at det er lik avstand på begge sider av seidestrengene.

CYMBALENE

Cymbaler kommer i alle størrelser fra små *splasher* til store *rider*. Disse er nok de delene fra trommesettet som skaper mest lyd, i tillegg til skarptrommen.

Cymbalene er laget av metall og er enten dreid i maskin eller håndhamret (eller kombinasjon av dette). Av cymbaler er det vanlig å ha *hihat cymbaler*, *crash cymbal* og *ride cymbal*.

TROMMESTATIVER

Man har *cymbal-stativer*, *hihat-stativ*, *skarp-stativ*, og av og til kan tammene ha sine egne stativ istedenfor å henge på basstrommen. Alle stativene består av flere deler som alle har en skrue, eller annen mekanikk, for å kunne justere høyde og vinkel på enten trommene eller cymbalene.

Hihat-stativet er litt mer komplekst, det har både en pedal og en *hihat-clutch* som holder fast den øverste hihat-cymbalen på stativet. Man skrur så hihat-clutchen med cymbalen fast på stativet. Hvor høyt på stativet man plasserer hihat-clutchen gir utslag for hvor hardt man må trække ned pedalen på stativet for at cymbalene treffer hverandre. Her er det viktig å prøve seg fram.

TROMMEPEDAL

På gulvet framfor basstrommen finner man trommepedalen. Den tåler mye trøkk og det er vanskelig å spille feil på den. Det er viktig at pedalen plasseres rett på basstrommen og så festes fast i basstrommen.

TROMMESTOL

Det finnes trommestoler både med og uten rygg, men sistnevnte er det vanligste. På stolen kan du justere høyden, så du finner ut av hvordan du sitter og spiller best. Mer om dette på neste side.

SITTESTILLING

Hæ? Er det ikke bare å sette seg ned og begynne å spille? Jo, men for å spille best mulig, og for å unngå skader og å bli fort sliten, er det viktig at man finner rett sittestilling, grep om trommestikkene og lærer hvordan man slår. Så fort du har lært deg dette, er det bare å slå deg løs! Bokstavelig talt.

Ingen kropp er like, så derfor må alle finne ut av hva som er mest behagelig for seg selv. Men det er fortsatt noen regler alle burde følge for å spille best mulig:

Sitt rett i ryggen

- Ikke len overkroppen fremover når du spiller, selv om dette føles naturlig. Det er lett å synke sammen når man sitter lenge, men prøv å ha ryggen rett, som om du lener deg til en stol med ryggstøtte. Hvis ryggen er ca. 90 grader i forhold til lårene, er dette også mest optimalt for føttene når de skal spille på pedalene.
- Sett deg ned på trommestolen slik du ellers ville sittet på en krakk, og flytt heller pedalene til dine føtter, istedenfor å flytte deg til der trommesettet er. Sitt så naturlig som mulig og still trommesettet etter det.

Plassering av bein

- Ikke ha beina helt rett i en 90 graders vinkel, ha dem heller litt lengre fra deg enn nære deg. Da slapper du mer av i beina og du når både basstrommepedalen og hi-hat-pedalen lettere.

Innen rekkevidde

- Plasser de trommene du slår mest på innen en armlengdes avstand. Du skal kunne slå på skarptrommen og hi-hat cymbalene samtidig som albuene er plassert inntil sidene av kroppen. Så plasserer du tammene og cymbalene så du minimerer nødvendig bevegelse i overkroppen.

HVORDAN HOLDE OG BRUKE TROMMESTIKKENE

Jepp, det finnes en rett måte å holde trommestikker på! Det finnes faktisk flere, men her skal vi lære den vanligste måten. Plukk opp trommestikkene dine, så har du grepet. Man holder ganske langt nede på stikken.

Fingrene som holder mest på trommestikken er tommelen og pekefingeren, og litt langfingeren. Ringefingeren og lillefingeren er egentlig mest med for å støtte rundt stikken, sånn at den ikke faller ut av hånden din. Vi holder sånn for at stikken skal ha et vippepunkt. Stikken skal egentlig være ganske løs i hånden, men tommelen og pekefingeren holder den igjen og har kontrollen. Tenk deg at trommestikken deles i tre, og at tommelen og pekefingeren skal holde i punktet som skiller den nederste og midterste delen. De andre fingrene støtter stikken. Prøv!

Når du slår med stikkene holder du de alltid 2-3 cm over trommen. Bruk handleddet til å slå stikken på trommen og etter du har slått skal stikken sprette opp igjen i luften. Ikke la trommestikken bli liggende på trommen, for da oppnår man ikke den optimale lyden, og man er heller ikke kjapp til å slå neste slag.

Tommelen og pekefingeren skal så å si være på linje. Mange flytter pekefingeren opp langs stikken for å skifte grep hvis man blir sliten, men unngå dette. Da blir man faktisk lettere sliten i resten av hånda, og man får lettere senebetennelse. Håndleddet skal gjøre jobben, så ikke stram hele armen når du spiller. Man kan ha et løst grep, men ikke

så løst at du mister trommestikken. Selv om dette skjer med alle trommiser, prøver vi selvfølgelig å ikke miste den! Hvis det likevel skjer, er mitt tips å fortsette å spille, om så bare med basstrommen, mens du prøver å plukke opp stikken og komme inn i rytmen igjen. Man kan ha et løst grep, og samtidig slå hardt.

OPPVARMING

Å bevege både armer og bein mens man sitter er både unaturlig og slitsomt, derfor er det lurt å varme opp før man spiller.

Når du sitter foran trommesettet ditt kan du begynne med lett og rolig spilling. Spill litt over hele settet, så får du fort kjenne om alt står som det skal også før du begynner å virkelig hamre løs. Gradvis kan du spille fortere og hardere, men ikke gå for fort fram.

Det kan være lurt å øve til *metronom*. Først lærer man seg en takt i et visst tempo, så øker man tempoet gradvis etterhvert som man mestrer å spille takten fortere og fortere. Man kan bruke en fysisk metronom eller laste den ned som app på mobilen. Her finnes det versjoner som er gratis, og minst like gode som de du må betale for.

Det er lett å strekke en muskel eller bli fort sliten. Du kan også varme opp på en såkalt øvingspad, men da får du bare varmet opp fingre og hender. Det er helt naturlig å bli sliten etterhvert, dette er som sagt en trenings sak, men det skal ikke gjøre vondt. Det skal gjøre godt og være gøy!

HVA ER EN TAKT?

Takten er en rytmisk inndeling av *betonte* og *ubetonte* slag. Takt beskriver selve inndelingen, men brukes også som benevnelse på hvor mange slag som inngår i takten. Takt er ikke det samme som rytme, men en måte å beskrive enkelte typer rytme på. Trommene utgjør grunnrytmen i en låt og er bygget opp av takten. Det er litt det samme som når man klapper en rytme. Det er ulike takter. Den vanligste er fire fjerdedels-takt (4/4). Mesteparten av vestlig musikk er bygget opp av denne taktarten. Det vil si at du kan telle fire slag, per «runde» i musikken. Den såkalte taktarten sier deg hvor lang en takt skal være og noteres ved en brøk.

For eksempel betyr 4/4-takt at hver takt skal inneholde toner som tilsammen tilsvarer varigheten av fire firedelsnoter. 3/4-takt betyr at hver takt skal inneholde toner som tilsammen tilsvarer varigheten av tre firedelsnoter. 3/2-takt betyr at hver takt skal inneholde toner som til sammen tilsvarer varigheten av tre halvnoter.

Så hva er da forskjellen på to 2/4-takter og én 4/4-takt hvor det blir like lenge som fire firedelsnoter? Jo, det blir like lenge, men forskjellen er hvilken del av takten som skal utføres med litt mer tyngde. Dette kalles betoning. Det er vanlig at det som spilles på det første taktslaget – *eneren i takten* – betones litt sterkere. Da kan vi se at det blir forskjell:

2/4-takt: | 1 - 2 | 1 - 2 | 1 - 2 | 1 - 2 |
4/4 takt: | 1 - 2 - 3 - 4 | 1 - 2 - 3 - 4 |

Tell taktslagene, si alle 1-ere litt sterkere. Prøv! Kjenner du forskjellen? Taktarten er mer enn tall, den sier noe om hvordan vi skal spille musikken.

For å lettere forstå hvordan en takt er bygget opp, kan man se for seg at en takt utgjør en hel kake. Kakeeksemplene til høyre nedenfor viser hvordan man deler opp en takt i mindre og mindre deler. Størrelsen på kaken forblir altså konstant, det er antallet kakestykker som endrer seg.

NOTER OG ØVELSER

Nedenfor kommer noen øvelser som gir deg en grunnleggende introduksjon til stikketeknikk. Disse øvelsene er nyttig i alle sjangre!

En øvelse som er utrolig god til oppvarming er *paradiddel*. Øver du på denne kommer du til å spille så fort at en ikke ser håndbevegelse dine engang! Man øver på denne både for å varme opp, men også for å presisere slag-teknikken i begge armene, så man slår like presist med begge.

Du begynner, sakte, å slå på skarptrommen med høyre hånd, så venstre hånd, så to høyrehåndsslag, så med venstre hånd, høyre hånd, to venstrehånd-slag:

HVHH VHVV... så gjentar du dette i det uendelige! Nesten. Øk tempoet etterhvert.

Under står R for right (høyre) og L for left (venstre). Prøv å spille!

Hvis det hjelper å si paradiddel mens du slår, gjør du det! Du kan begynne med venstre hånd også. Poenget er at du skal venne deg til teknikker, og spille fortere og fortere, så det til slutt går av seg selv. Man kan spille paradiddel på hele trommesettet også.

Nedenfor er det noen noter du kan bruke som øvelser. Måten man leser trommenoter på, er det samme som alle andre noter. Den eneste forskjellen er at det ikke er

noen melodi i trommenoter. Under er det fem notelinjer, men disse har ikke noe med melodi eller tonehøyde å gjøre. Mellomrommet mellom linjene er satt av til en bestemt del av trommesettet, ikke en bestemt tone. For eksempel er hi-hat-notene på den øverste linjen, skarptrommen på to linjer under og basstrommen på siste linje.

Nå kommer noen øvelser du kan prøve deg på. I disse notene er det kun skarptrommeslag. Først kan du begynne på skarptrommen, så kan du integrere de andre delene av settet hvis du ønsker å avansere.

Enkeltslag:

Dobbeltslag:

Enkeltslag/dobbeltslag:

Fire slag med hver hånd:

Tips til trommeøvelsene:

- Ha tålmodighet og start sakte, øk tempo etterhvert. Det viktigste er å få den korrekte bevegelsen inn i kroppen. Øver du inn en takt på feil måte, og deretter øker tempoet, er det vanskeligere å rette opp feilen enn om du begynner sakte.
- Varier dynamikken i det samme tempoet. Så kan du variere tempo med den samme dynamikken.
- Husk at det aller viktigste er å ha det gøy!

TROMMERYTMER

Det finnes uendelig mange trommerytmer, men vi kan komme med to eksempler her som er gode å kunne, både for nybegynnere og viderekomne. De kan bli brukt i alle typer sjangre, men er mest vanlig i pop og rock. I rytmene under skal du bruke tre av trommene: hi-hat, skarptrommen og basstrommen. Begge rytmene går i fire fjerdedels-takt (4/4). Det betyr at det er fire slag i hver takt. Du kan telle en takt sånn: 1-og-2-og-3-og-4-og.

TROMMERYTME NR. 1

Hi-haten er markert som x i notene under (på første linje). Den spiller såkalte åttendedels-slag. Det betyr at den spiller på 1-og-2-og-3-og-4-og. Skarptrommen spilles på andre og fjerde slag, og basstrommen spilles på første og tredje slag. Jeg anbefaler at du får inn denne trommerytmen før du går videre til neste. Et steg av gangen!

TROMMERYTME NR. 2

Den eneste forskjellen på denne rytmen er hos basstrommen. I stedet for å kun spille på første og tredje, spiller den på første, tredje og det «og»-et som kommer etterpå.

Hvis du er forvirret kan du be trommelæreren din om hjelp! Du kan bruke disse rytmene til å øve, eller til å lage en sang om du vil ha et utgangspunkt, så kan du heller legge til flere detaljer og forandre på rytmen når du har lært deg den. Du kan for eksempel prøve å spille den med åpen hi-hat noen steder, eller spille på riden istedenfor

hi-haten for mer intensitet. Det er bare fantasien din som stopper deg! Under er flere eksempler på trommerytmer for litt forskjellige musikkjangre. Rytmene kan brukes til å øve på. Hvis du skal lage et musikkarrangement og mangler ideer til å lage en egen rytme, kan du enten bruke eller la deg inspirere av disse.

TABULATUR

De som ikke kan noter fra før synes ofte det er lettere å bruke tabulatur. Tabulatur er en annen måte å fremstille noter. Tabulaturet under viser forholdet mellom de ulike inndelingene av takten.

1/1	en							
2/2	en				to			
4/4	en		to		tre		fire	
8/8	en	to	tre	fire	fem	seks	syv	åtte

HELTAKT I 4/4

Dette er den enkleste trommerytmen, og fungerer som et fundament for mesteparten av populærmusikken. Den er bygget opp av 8-deler på hi-hat og 4-deler som bytter mellom skarptromme og basstromme:

Tablatur:

Hi-hat	x	x	x	x	x	x	x	x
Skarp			s				s	
Basstromme	b				b			

FOR VIDEREKOMNE

Notasjon ser da slik ut: Øverst er hi-hat, midten er skarptromme og nederst er basstrommen.

HELTAKT I 4/4 OVER EN TAKT: BASSTROMMEVARIASJONER

Det eneste man varierer over her er basstrommen. Dette er den nederste linjen av notasjonen. Hi-haten går i 8-deler og skarptrommen kommer inn på to og fire over 4-deler.

Variasjon 1:

Hi-hat	x	x	x	x	x	x	x	X
Skarp			s				s	
Basstromme	b				b	b		

Variasjon 2:

Hi-hat	x	x	x	x	x	x	x	X
Skarp			s				s	
Basstromme	b				b			B

Variasjon 4:

Hi-hat	x	x	x	x	x	x	x	X
Skarp			s				s	
Basstromme	b				b	b		B

Variasjon 5:

Hi-hat	x	x	x	x	x	x	x	X
Skarp			s				s	
Basstromme	b			b	b	b		B

Øvelse 1

Hi-hat -fot, 4-deler	H		H		H		H	
Skarp høyre hånd	S				S			
Skarp venstre hånd			S				S	

Øvelse 1.1

Hi-hat -fot, 4-deler	H		H		H		H	
Skarp høyre hånd	S		S		S		S	
Skarp venstre hånd		S		S		S		S

Øvelse 1.2

Hi-hat -fot, 4-deler	H		H		H		H	
Skarp høyre hånd	S	S	S	S	S	S	S	S
Skarp venstre hånd		S	S	S	S	S	S	S

SKARPTROMMEØVELSER

Hi-hat-foten spiller 4-deler, mens man slår to slag med hver trommestikke.

Øvelse 1

Hi-hatfot, 4-deler	H		H		H		H	
Skarp høyre hånd	S		S					
Skarp venstre hånd					S		S	

Øvelse 1.1

Hi-hatfot, 4-deler	H		H		H		H	
Skarp høyre hånd	S	S			S	S		
Skarp venstre hånd			S	S			S	S

Øvelse 1.2

Hi-hatfot, 4-deler	H		H		H		H	
Skarp høyre hånd	S	S	S	S	S	S	S	S
Skarp venstre hånd		S	S	S	S	S	S	S

HELTAKT 4/4 OVER EN TAKT: HI-HAT-VARIASJONER

I øvelsene nedenfor vises øverste linje et åpent hi-hat-slag. Dette slaget er markert med blått. De åpne hi-hat-slagene har en lengde på en 8-del.

Åpen hi-hat er markert slik: H

Variasjon 1:

Hi-hat åpen								x
Hi-hat lukket	x	x	X	x	x	x	x	
Skarp			S				s	
Basstromme	b				b	b		

HELTAKT I 4/4 OVER EN TAKT: SKARPTROMME/BASSTROMMEVARIASJON

Øvelsen under er et eksempel på en skarptromme- og basstrommevariasjon.

Variasjon 1:

Hi-hat	x	x	x	x	x	x	x	x
Skarp			s				s	s
Basstromme	b				b	b		

HALVTAKT 4/4 OVER TO TAKTER: BASSTROMMEVARIASJONER

I halvtakter halveres skarptromme-
tempoet, så skarptrommen faller på den
tredje fjerdedelen.

Variasjon 1:

Hi-hat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Skarp					s								s			
Basstromme	b						b		b							

HELTAKT I 4/4 OVER 2 TAKTER: BASSTROMMEVARIASJON

Disse taktene går over to takter, og er
derfor dobbelt så lange som de
foregående taktene.

Hi-hat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Skarp			s				s				s				s	
Basstromme	b				b	b		b		b			b	b		b

HVILKET TROMMESETT BØR MAN VELGE?

Som trommeslager har man mange valg, og hvilket trommesett man bruker er helt individuelt. Noen kjøper trommesett basert på sjangeren de spiller, andre basert på utseendet. Som nybegynner er det ofte prisen som avgjør hva man går for, og det beste rådet her er å snakke med noen som jobber i en musikkforretning. De kjente merkene som for eksempel Pearl, Yamaha, Tama og Gretsch, er stort sett et trygt valg. Alle disse lager gode trommesett, og igjen velger man selv hvem man vil kjøpe fra. Snakk med forhandleren om hvilken sjanger du spiller mest, hvor ofte du spiller og hvordan du vil at trommesettet ditt skal se ut. Trommesett er som oftest laget av lønn eller bjørk, så be om å få prøve forskjellige trommer, så ser du hva du liker. Et trommesett kan vare i flere tiår, om ikke hele livet ut, hvis man tar vare på det. Bruk ørene og øynene dine for å finne ut av hva akkurat du vil ha!

STEMMING AV TROMMESETTET

Trommesettet må stemmes på lik linje med alle andre instrumenter, men i motsetning til gitar og piano kan trommer stemmes på den måten man selv liker! Det er likevel noen råd man bør følge for at det skal høres best mulig ut:

- Trommeskinnet bør stemmes jevnt. Det beste er å starte med et nytt skinn. De fleste standard tromme-størrelser har mellom seks og ti stemmeskruer på hver side av trommen.
- Skru strammeskrueene så stramt du kan med fingrene. Deretter strammer du diagonalt med en stemmenøkkel. Skru en halv omdreining på hver skrue. Gjør dette til skinnet har fått en jevn overflate. Når du slår forsiktig på skinnet med en finger, skal du høre en noenlunde definert tone. Gjør det samme med hver skrue og hør på tonen. Hvis det høres likt ut er du på rett spor.
- Målet er å få samme tone rundt hele trommen. Du kan slakke eller stramme stemmeskrueen til den tonen du vil ha trommen i.
- Snu trommen rundt og gjør denne prosedyren en gang til.

Skinnene kan stemmes til ulik eller lik tone. Du bestemmer selv om du vil at underskinnet skal ha en lavere eller høyere tone. Den minste tammen stemmes høyest, og jo større tam, jo lavere tone. For å oppnå en klarest mulig lyd i skarptrommen kan man øke strammingen av seideren. Det er ingen riktig eller feil måte å stemme trommer på, prøv deg frem til du finner lyden du selv foretrekker!

VEDLIKEHOLD AV TROMMESETT

Riktig vedlikehold er viktig for å unngå feilslitasje og skader på trommesettet. Ved at du tar vare på instrumentet unngår du dyre reparasjoner, og trommen fungerer som den skal når den spilles på. Under er en liste over hva man kan og bør gjøre for å ivareta trommene:

- Sjekk at skruene ikke løsner eller faller av. Stram og stem om nødvendig.
- Ikke slå på trommene med annet enn trommestikker. Slå korrekt for å unngå hull.
- Vask eller tørk av støv og skitt med en ren og tørr, eventuelt litt fuktig, klut.
- Smør bevegelige deler om nødvendig.
- Frakt instrumentene i transportkasser som beskytter dem for riper og lignende.
- Ikke kast eller sleng hardwaret i kassen, men legg det forsiktig på plass.
- Bytt trommeskinn og seiden (metallstrengene under skarptrommen) om nødvendig.

ORDLISTE

Akkord Flere enn to toner som klinger samtidig, eller tilnærmet samtidig.

Akkordprogresjon Rekkefølgen på grepene i en låt, eller med andre ord «en gitt harmonisk utvikling».

Aksent Betont, fremhevet slag.

Aksentuere Å fremheve ett av slagene når man spiller.

Alternere Skifte, avløse hverandre, utføre vekselvis.

Attack Attack er starten på lyden og refererer til farten en tone bruker for å nå sitt maksvolum.

Beat Kan bety både slag og trommegroove/trommerytme.

Bpm Taktslag per minutt (forkortes BPM, fra engelsk beats per minute) er en måte å definere tempoet til et musikkstykk. Et stykke som går i 60 BPM vil ha ett taktslag i sekundet.

Dempe Å hindre trommeskinn i å vibrere; stoppe vibrasjon.

Doppler-effekt Betyr at når man slår på trommen vil den ha en synkende eller økende pitch/toner.

Fill Av drums fills in. Notasjonsform i trommenoter som viser hvor trommeslageren skal markere overganger og breaks ved å legge inn en kort rytmisk sekvens, et lite rytmisk motiv spilt på trommesett.

Frekvens Lyd er mekaniske vibrasjoner som oppfattes av et øre. Frekvens er måleenheten som oppgir antallet svingninger per sekund i disse vibrasjonene.

Ghostnote Svake slag som fungerer som et usynlig krydder i trommerytmen

Groove En rytmisk følelse av at "det svinger" man kan få når man hører rytmisk musikk.

Optimal tone/pitch Punktet der trommen er mest «åpen» eller «resonerer best» i tonekvaliteten.

Klang Klang referer til trommens overordnede karakter, og avgjør hvor klar eller varm trommen høres ut.

Komposisjonen Komposisjon betyr «å sette sammen ulike elementer til en helhet».

Låtstruktur Oppbyggingen av låten, komposisjonen.

Metronom En metronom, eller taktmåler som det ofte kalles, er et apparat som angir den tidsverdi en bestemt noteverdi skal ha. Den lager en konstant, hørbar puls som en kan benytte til å holde et jevnt tempo.

Notasjon Musikknotasjon betegner ethvert system som representerer toner og musikk ved skriftlige eller grafiske symboler. Gjennom historien har det blitt utviklet mange ulike systemer for å notere musikk. (Se utvidet forklaring s. 8).

Paradiddel En trommeøvelse. For eksempel: HVHHVHVV Dette er en enkel paradiddel.

Pedaler Man har trommepedaler for å kunne bruke føttene til å slå på basstromme og hi-hat.

Pitch Pitch kan heves eller senkes i forhold til for eksempel en pianotone, uten at resonansen i trommeskjellet endrer seg. Dette betyr at selv om en 12" tromme kan spille toner fra for eksempel G opp til D («pitch»), er det kanskje rundt en A – som da er skjelllets iboende tone – at det virkelig høres bra ut.

Resonans Resonans er etterklngen av en tone. Svingninger forsterkes ved at omgivelsene rundt lydilden svinger med.

Rudiment Standarden for utførelse av de grunnleggende rytmiske mønstre som er trommeslagerens basisverktøy. Rudiments blir gjerne brukt til øvelser, og har spesifikke stikkemønstre.

Rytme-ostinat Et gjentakende rytmemønster.

Skjell Se trommeskjell.

Slagflate Det øvre trommeskinnet.

Tablatur Tabulatur er en form for noter, hvor tonen angis ved hjelp av tall, kryss eller bokstaver. (Se utvidet forkl. S. 8).

Pressvirvel En trommerulle er en teknikk der trommeslageren skaper en vedvarende lyd på en tromme. Trommeruller brukes ofte for å bygge forventning.

Trommeskjell Den runde, hule sylindren som utgjør selve trommen, for det meste produsert i laminerte treslag. Andre materialer som har eller er i bruk er stål, messing, kobber, aluminium, glassfiber, helbent tre og en type plexiglass.

